

klasskamp och fördomar

För en som i princip varit villig att se och erkänna förtjänster hos en politisk motståndare har den gångna valrörelsen varit mycket upplysande. Upplysande för att den öppnat ögonen för att svensk socialdemokrati bygger sin politik på fördomar i en utsträckning som man inte trodde var möjlig i en epok då vi på allvar måste bereda oss att möta år 2000!

Det är alldeles uppenbart att den socialdemokratiska valapparaten gjort enorma ansträngningar i syfte att vidmakthålla och bygga ut klasskänsla och klassmotsättningar. För att lyckas med detta måste man utgå från att de politiska motståndarna ljuger. Ty tror "arbetaren" på uppriktigheten i de borgerligas försäkringar att man eftersträvar bättre villkor för de lågavlönade och större trygghet i arbetet så kan han inte längre tro på de borgerliga partierna som upprätthållare av en samhällsordning med privilegierade och förtryckta, såsom klasskampen förutsätter.

För den som i valkampens veckor dagligen mött och talat med hundratals enskilda människor i hem, på gator och torg, har det kommit som en chock att få höra: "du ljuger!" "högern menar inte vad den säger!" "om de borgerliga får makten blir det lägre löner"! Annat i samma stil att förtiga. I en omfattning som vore otrolig om man inte själv upplevt det och hört det med egna öron, har den socialdemokratiska apparaten lyckas trumfa in den angivna typen av argumentation i de socialdemokratiska valarbetarna.

Efter chocken kommer förtrytelsen. Efter förtrytelsen kommer eftertanken.

Vad förmår en politisk apparat att så hänsynslöst utnyttja hågkomsterna från "trettitalet", att indoktrinera hyggliga byggnadsarbetare och husmödrar med idén att en borgerlig regering betyder en återgång till sämre förhållanden? Man måste nästan utgå ifrån att de ansvariga i den socialdemokratiska apparaten ändå är medvetna om det sakligt ohållbara i argumentationen. Ingen regering kan gå tillbaka i tiden utan att förlora förtroendet. Svaret på frågan måste bli att endast hänsynslöst vaktslående om den egna maktpositionen kan föranleda människor att så spela på minnen och fördomar.

Hur skall man vara funtad för att gripa till dessa intellektuellt ohederliga metoder? Man måste vara cyniker. — Fördomar är till för att utnyttjas — de finns redan på plats. Man måste längst inne hysa förakt för den vanliga människan, för hennes oförmåga att genomskåda bluffen.

Maktlystnad, cynism och förakt för den vanliga människan som verktyg i maktkampen är illavarslande karaktäristika på ett parti, som säger sig vara "framtidsgarantin". Ty i realiteten visar dessa attityder att demokratin är i fara.

Demokrati bygger nämligen på att medborgarna är någorlunda korrekt informerade. Endast på grundval av riktig kännedom om verkligheten har de möjlighet att ta ställning och handla någorlunda rationellt. Det är i grunden felaktig information när det påstås att de borgerliga partierna vill kämpa för de privilegierade och göra det sämre för vanligt folk — att det är "klasskampen" som pågår. Genom att framhärda i påståendet garanterar man inte framtiden men väl att den politiska debatten uppehålls av rent nonsens till förfång för behandlingen av de verkligt väsentliga framtidsfrågorna.

Hur skall det bli möjligt att informera om samt i demokratisk ordning diskutera de stora problemkomplex som tornar upp sig under de kommande årtiondena, om värdefull tid och kraft måste förlösas på ofruktbart tillbakablickande? Finns det inte också risk för att den snedvridna uppfattningen hos många socialdemokrater i dag medför en oförmåga hos dem att inse vilken typ av framtid vi går till mötes? De kan inte komma över det förgångna. De kan inte glömma gårdagens slagord. De lever på gårdagens illusioner. Någon garanti för framtida ledarskap är det sannerligen inte!

Gustaf Delin